

**Zenon Hendel, Aleksander
Dobrowolski, Zbigniew
Lissak, Krzysztof Czapla, Magdalena
Świdorska, Waclaw
Pogorzelski, Piotr Gierczak**

**Głogów-Ostrów Tumski, st. 2, gm.
loco, woj. legnickie, AZP 68-19/2**

Informator Archeologiczny : badania 27, 127-128

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UZUPEŁNIENIA 1992 ROK

Dęby, st. 10
gm. Dobrze, woj. wrocławskie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Katedra Archeologii
Łódzki Zespół Badań Kujaw Instytutu
Prahistorii w Poznaniu

Badania prowadziła dr Lucyna Domańska. Finansowane przez archeologiczno-konserwatorski program badań nad środkową Bachorzą, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Łódzki. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Po rozpoznaniu sondazowym stanowiska w poprzednich sezonach, w 1992 r. badaniami objęto większą powierzchnię — przebadano łącznie 105 m². Okazało się, iż zachowana jest jedynie część osady kultury pucharów lejkowatych, reszta uległa zniszczeniu w trakcie eksploracji pobliskiej plażownicy.

Materiały kultury pucharów lejkowatych wystąpiły w warstwie gleby pierwotnej. Zarejestrowano fragm. ceramiki i nieliczne wytwory z krzemienia czekoladowego. Reprezentują one fazę wiórecką tej kultury.

Na pograniczu gleby pierwotnej i warstwy bezstrukturalnych piasków podłoża stwierdzono stosunkowo liczne wytwory z krzemienia bałtyckiego. Wytworom tym nie towarzyszyła ceramika. Jednocześnie dla tego stanowiska uzyskano dwie daty C₁₄, które wskazują na istnienie fazy wczesnoatlantyckiej w zasiedleniu tego punktu. Relacje między tym inwentarzem a warstwą, w której odkryto ślady osadnictwa wczesnopucharowego są tematem prowadzonych obecnie różnorodnych analiz.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Głogów-Ostrów Tumski, st. 2
gm. loco, woj. legnickie
AZP 68-19/2

Muzeum Archeologiczno-Historyczne
w Głogowie

Badania prowadził mgr Zenon Hendel (kierownik). Uczestniczyli mgr mgr Aleksander Dobrowolski, Zbigniew Lissak, Magdalena Świderska, Waclaw Pogorzelski, Krzysztof Czaplą, Piotr Gierczak. Finansowane przez Urząd Wojewódzki w Legnicy oraz parafię rzymskokatolicką p. w. NMP Królowej Polski w Głogowie. Dziesiąty sezon badań. Gród wczesnośredniowieczny (schyłek X-XIII w.), średniowieczny kanał wodny i budownictwo nowożytnie.

W 1992 r. prace badawcze zrealizowano w obrębie dużego wykopu budowlanego o powierzchni ok. 14 arów. W jego granicach zostały wyznaczone 4 wykopy archeologiczne (nr Va, Vb, Vc, Vd), które rozmieszczono w miejscach przyszłych łąk fundamentowych. W tej części wyspy tumskiej nie stwierdzono warstw wczesnośredniowiecznych. Najstarszy poziom osadniczy stanowił kanał wodny, odkryty w obrębie wykopów nr Vb i Vd, oraz przebiegający wzdłuż jego północnego brzegu kamienno-ceglany mur, datowane na okres późnego średniowiecza. Z XVI w. wiązać należy pozostałości małego drewnianego budynku o konstrukcji zrębowej, uchwyconego w zasypisku kanału przy południowym licu wspo-

mnianego muru. Z okresu nowożytnego pochodziła ceglana studnia odkryta w wykopie nr Va.

Krzywośnity, st. 1
gm. Huszlew, woj. białskopod-
laskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Mieczysław Bienia i Sławomir Żółkowski. Konsultantami byli prof. dr hab. S. K. Kozłowski, prof. dr hab. M. Miśkiewicz, prof. dr hab. A. Kempisty, dr hab. T. Dąbrowska, doc. dr hab. T. Węgrzynowicz. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Drugi sezon badań. Osada wielokulturowa: paleolit schyłkowy, mezolit, neolit — kultura pucharów lejkowatych, wczesna epoka brązu — kultura trzciniecka, wczesna epoka żelaza, okres wpływów rzymskich — kultura wielbarska, wczesne średniowiecze.

Kontynuacja ratowniczych badań wykopaliskowych z 1991 r. Badania wykopaliskowe przeprowadzono w dn. 6–12 maja 1992 r. Przebadano 70 m² powierzchni, zakładając wykopy w partiach terenu najbardziej zagrożonych zniszczeniem ze względu na dalszą eksploatację piasku.

W dwóch wykopach odkryto 13 obiektów archeologicznych oraz pewną ilość zabytków (krzemienie i fragm. ceramiki) luźno występujących poza obiektami. Większość materiału należy wiązać z kulturą wielbarską (młodszy okres wpływów rzymskich) — reprezentują ją głównie niewielkie jamy osadnicze i chata?, której wyeksplorowano tylko południowo-zachodnią część (reszta na polu zarosniętym zbożem). W obiektach dominowały fragm. naczyń glinianych oraz fragm. polepy i węgle drzewne. Ponadto odkryto występujące luźno liczne zabytki krzemienne pochodzące z mezolitu i neolitu.

Cztery odkryte na stanowisku obiekty pochodziły z neolitu (kultura pucharów lejkowatych) m.in. grób? przykryty regularnym brukiem kamiennym ułożonym z drobnych kamieni polnych, pod którym wystąpiła tylko warstwa ciemnego (zawierającego szczątki organiczne) piasku o miąższości nie przekraczającej 30 cm. Grób pozbawiony był wyposażenia, nie zauważono także żadnych pozostałości szkieletu.

Ponadto na stanowisku wystąpiły fragm. ceramiki kultury trzcinieckiej z wczesnej epoki brązu (prawdopodobnie pozostałości obozowiska z tego okresu zostały zupełnie zniszczone przez osadnictwo z okresu wpływów rzymskich), obiekt zawierający materiał z wczesnej epoki żelaza oraz 4 obiekty archeologiczne zawierające materiał ceramiczny wczesnośredniowieczny, pochodzący z XI–XIII w.

Pod względem badawczym stanowisko to, pomimo braku bardziej efektownych zabytków, dostarcza interesujących materiałów z kilku epok. Wnoszą one wiele informacji w rozpoznanie przeszłości tych terenów. Zwłaszcza odnosi się to do materiałów kultury pucharów lejkowatych oraz kultury wielbarskiej. Osady kultury wielbarskiej (ślady przemarszu Gotów nad Morze Czarne) są praktycznie bardzo mało znane — stąd szczególna wartość odkrycia w Krzywośnitach.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

Niemojki, st. 1
gm. Łosice, woj. białskopodla-
skie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Mieczysław Bienia (autor sprawozdania) i Sławomir Żółkowski. Konsultant dr hab. T. Dąbrowska. Finan-